

خوان زخمي پاچا

(خوان زخمي پاچا) ناول د ژوند د حقيقت په اړه جالبې خبرې لري، ژوند ته مو د مينې له زاويې رابولي، خکه خو وايي: «زه د ژوند په راز مينې پوهولی يم».

کرنې رياست: په زابل کې زرو بېوزلو کورنيو ته د چرگانو د روزنې فارمونه جوړېږي

د زابل د کرنې او مالدارۍ رياست وايي، چې د کرنې وزارت د بڼوالۍ او مالدارۍ ملي پروژې (NHLP) په مرسته د دغه ولايت په مرکز کلات او شاجوی، شينکې او شهر صفا ولسواليو کې ۱۰۰۰ بېوزله کورنيو ته د چرگانو روزنې واره فارمونه جوړېږي. د زابل د کرنې رياست چارواکي زياتوي، چې د دغو ۱۰۰۰ بېوزلو کورنيو د اقتصادي پياوړتيا په پار پر هرې کورنۍ ۳۰ د هگيو چرگان، د چرگانو خوراكي توکي او د چرگانو د روزنې اړوند نور اړين توکي وپشل کيږي. د دوی په خبره، د دې مرستې موخه د چرگانو د روزنې صنعت ته پراختيا ورکول او مېرمنو ته په کور دننه د کار زمينه برابروي او د دوی اقتصادي پياوړتيا ده. د زابل د کرنې رياست وايي، چې له دغه پروگرام څخه د برخمنو کورنيو لپاره د چرگانو د روزنې په برخه کې روزنيز پروگرامونه هم په پام کې نيول شوي دي.

مقامات امريکايي: نيروهای امريکايي از پنج پایگاه در چهار ولايت افغانستان بیرون شده‌اند

یک مقام امريکايي در کابل که خواست نامش گرفته نشود می گوید که نيروهای امريکايي از پنج پایگاه در چهار ولايت افغانستان، بیرون شده‌اند.

این مقام افزود که پس از امضای توافق نامه صلح میان امريکا و طالبان در بیست ونهم ماه فبروري، نيروهای امريکايي از پنج پایگاه در ولايت‌های هلمند، ارزگان، پکتیکا و لغمان بیرون شده‌اند.

درهمین حال، سخن‌گوی نيروهای امريکايي در افغانستان می‌گويد که این نيروها جنگ با گروه‌های هراس افکن چون داعش والقاعده را هم‌زمان با ادامه آموزش، تمویل و اکمال نيروهای امنیتی افغانستان، ادامه خواهند داد.

این در حالیکه که اکنون شمار نيروهای امريکايي در افغانستان به ۸۶۰۰ تن و شمار نيروهای ناتو به ۱۲ هزار تن، کاهش یافته‌است.

با آن که بر بنیاد توافق صلح امريکا با طالبان در مدت یک ۱۳۵ روز باید خشونت‌ها کم می‌شدند و گفت‌وگوها میان افغانان آغاز می‌شدند، اما این مواد توافق نامه صلح عملی نشده‌اند.

رياست جمهوری می‌گويد که طالبان تعهدات شان را عملی نساخته‌اند و حرکت‌های این گروه پس از امضای توافق صلح باید زیر ذره بین قرار گیرند.

ده روز پس از امضای این توافق نامه، باید پنج هزار زندانی طالبان با یک هزار زندانی دولت افغانستان از زندان طالبان آزاد می‌شدند و سپس گفت‌وگوها میان افغانان آغاز می‌شد، روشن نیست که این گفت‌وگوها چی زمانی آغاز خواهد شد.

Maseer Daily masthead with logo and website URL www.maseerdaily.af

چهارشنبه د ۱۳۹۹ د چنگاښ ۲۵ مه | د ۲۰۲۰ د جولای ۱۵ مه | ۵۶۸ مه گڼه

د ناورين دوام؛

ټول اړخونه مذاکرات او سوله غواړي، خو طالبان پر جگړه ټينگار کوي

برېتانيا ولې پر سعودي وسلې خرڅوي؟ د ۷ مهمو پوښتنو ځوابونه! مخ ۳

بعد از کودتاه (FETÖ)، پيوند برادری ترک-افغان آزمایش خویش را به اثبات رسانیده مخ ۲

په افغان سوله کې ستونزې او امريکايي دريځ مخ ۲

Article snippet: د بشري حقونو کمېسيون: د روان ميلادي کال په شپږو مياشتو کې ۲۹۵۷ ملکيانو ته مرگ ژوبله اوښتې. Includes image of a man speaking at a press conference.

Article snippet: د مصالحي عالي شورا: د تاوتريخوالي دوام د سولې پروسه زيانمنولی شي. د ملي مصالحي عالي شورا روان امنيتي وضعيت ته په کتو وايي چې په هېواد کې د تاوتريخوالي دوام د سولې بهير په گټه نه دی او دغه بهير له خنډ او ځنډ سره مخ کولی شي.

Aksos Book Store advertisement with logo, contact info, and a child reading a book.

دریځ

په افغان سوله کې ستونزې او امریکایي دریځ

◀ اوغوزخان ارطغرل
سفیر ترکیه مقیم افغانستان

د امریکا او طالبانو تر منځ د هوکړې د عملي برخې له دریو پړاوونو یو بشپړېږي، خو لا هم بین الافغاني خبرې نه دي پیل شوې. ټاکل شوې وه چې د تېرې مارچ تر لسمې به پنځه زره طالب بندیان خوشې شي او ورسره به په یوه اونۍ کې بین الافغاني خبرې هم پیل شي، خو دا ده پنځمه میاشت روانه ده، نه پنځه زره طالب بندیان خوشې شوي دي او نه هم بین الافغاني خبرې پیل شوې دي. تر دې د اندېښنې وړ خبره دا ده چې لا هم د خبرو د پیل پر وړاندې ډېر خنډونه دي او ورسره یو ځل بیا جگړه زور اخلي. امریکایان وایي چې هوکړه یې عملي کړې، خپل ځواکونه یې ۸۶۰۰ ته را ښکته کړي دي او له څلورو ولایتونو یې هم خپل ځواکونه ایستلي دي. طالبان بیا امریکا گرمه گڼي چې هوکړه یې نقض کړې او په داسې حال چې دوی پر امریکا هېڅ برید نه دی کړی، خو امریکایي ځواکونو پر طالبانو پرله پسې هوايي بریدونه او عملیات کړي دي. د دې تر څنګ امریکا له دې امله هم گرمه گڼل شوې چې له طالبانو سره یې د بندیدونو په خوشې کولو کې کړې ژمنه نه ده عملي کړې.

د طالبانو او امریکا تر منځ له شوې هوکړې تر اوسه پورې یوازې امریکا گټه کړې ده، ځکه چې ځواکونه یې خوندي شوي، د سرتېرو خوندي وتلو ته یې لاره هواره شوې او میلیارډونه ډالره لگښت یې را کم شوی دی. د جگړې په افغاني اړخ بیا اوس هم زبان روان دی، اوس هم طالبان، حکومتی ځواکونه او ملګري وگړي وژل کېږي او لا معلومه نه ده چې تر کله پورې به دا حالت روان وي. دا هم ښکاره ده چې طالبانو له امریکا سره هوکړه بشپړه عملي کړې ده. طالبانو پر امریکا برید نه کولو ژمنه کړې وه چې عملي کړي یې ده، خو امریکا پر طالبانو لسگونه هوايي بریدونه او عملیات کړي او د بندیانو په خوشې کولو کې یې هم خپله ژمنه نه ده عملي کړې.

اوس اساسي پوښتنه دا ده چې امریکا ولې د سولې هوکړه نه ده عملي کړې او ولې لا هم په افغانستان کې جگړه ده؟

امریکایانو د سولې هوکړه یوازې د ځان د خونديتوب لپاره کوله او په افغانستان کې یې د جگړې ختمول نه غوښتل او آن هڅه یې کوله چې دا جگړه وغځوي. له همدې امله یې داسې هوکړه وکړه چې دوی خوندي شي، خو د افغانانو تر منځ ستونزې او جگړه دوام وکړي. د امریکا له خوا د پنځو زرو طالب بندیانو د خوشې کولو ژمنه د همدې لپاره شوې وه چې بیا یې عملي نه کړي او پر اساس یې جگړه وغځوي. اوس د جگړې د غځولو تر ټولو مهم او اصلي لامل همدا گڼل کېږي چې پنځه زره طالب بندیان نه دي خوشې شوي. له همدې امله بین الافغاني خبرې نه دي پیل شوې او له همدې امله لا هم افغانان وژل کېږي.

ځینو افغاني کړیو هم د امریکا له دې دسیسې سره مرسته کړې ده او په همدې کې خپله گټه ویني، خو د جگړې ښکېلو اړخونو او په ځانگړې ډول هغوی ته چې رښتیا سوله غواړي پکار ده چې د امریکا دا دسیسه درک کړي او د سولې لپاره له خپله اړخه داسې قرباني ورکړي، چې ټول خنډونه لرې، بین الافغاني خبرې پیل او جگړه ختمه شي.

بعد از کودتاه (FETÖ)، پیوند برادری ترک-افغان آزمایش خویش را به اثبات رسانیده

آزادی و طرز زندگی شان را به غارت ببرد. برای خنثی سازی این حمله، ۲۵۱ تن جان باخته و بیش از ۲۰۰۰ تن دیگر زخم برداشتند. ۱۵ جولای یک تهدید آشکار بر موجودیت بوده که مستقیم تاسیس دولت ترکیه را هدف قرار داده است. این حمله، بدترین حمله تروریستی در طول تاریخ جمهوری ترکیه می باشد. همچنان ۱۵ جولای یک آزمایشی از قوت و اراده مردم سالاری کشور ترکیه بوده است. تمامی احزاب سیاسی هم در اقتدار و هم در اپوزیسیون، اعضای قوای مسلحی که متاثر نگردیده بودند، پولیس و رسانه ها همه با هم در مقابل کودتاه کنندگان ایستادگی کردند. علاوه بر این همه، مردم ترک از همه جوانب اجتماعی و دارای دیدگاه های سیاسی مختلف، جهت دفاع از حقوق مردم سالاری شان ایستادگی کرده و یک نماد تاریخی از وحدت را به نمایش گذاشته و با از خودگذردی در مقابل تانک ها قرار گرفتند.

در حقیقت، حکومت ترکیه در برابر ساختارهای فرقه گرایانه و منابع مالی آنها قبل از ۱۵ جولای اقداماتی را عملی نموده بود. تصمیم بستن کورس های گروه فتو (FETÖ) که مرکز مهم سربازگیری و منبع بزرگ عایداتی برای این گروه محسوب می شد، یک ضربه قوی بر این ساختار وارد نمود. به تعقیب آن، تحقیقات اداری و عدلی در برابر جنبه های جنایی این نهاد از قبیل، تقلب در امتحانات رقابتی دخولی ادارات ملکی، شنیدن مکالمات تلفونی بشکل غیر قانونی، عملیات های پولشویی و در برابر چندین جرم دیگر نیز صورت گرفت. پولیس و نهاد عدلی نیز برای عزل و برطرف نمودن اعضای فتو (FETÖ) که در موقف های بلند دولتی قرار داشتند، اقداماتی را روی دست گرفته بود. به اختصار، فتو (FETÖ) در داخل کشور ترکیه نوانایی اش را از دست داده بود. به تاریخ ۱۵ جولای ۲۰۱۶ میلادی تلاش شان برای بدست گرفتن دولت را، آخرین

فرصت برای نجات می دانستند. برخلاف مفکوره بعضی حلقه ها منجمله یک تعدادی از افغان ها، فتو (FETÖ) یک حرکت مدنی بی ضرر آموزشی نبوده و دانستن گولن منحیث یک واعظ و دانشمند صلح گراء اسلامی، یک مفکوره بسی نادرستی خواهد بود. ما با یک ساختار جهانی روبرو بودیم که در صدد بدست آوردن قدرت و نفوذ جهانی بود. فتو (FETÖ) از طریق مکاتب، انجیوها، لابی ها، رسانه ها و شرکت ها، در بیشتر از ۱۵۰ کشور جهان منجمله افغانستان فعالیت داشت. واقعه که دقیقاً چهار سال قبل از امروز در کشور ترکیه رخ داد، نشان دهنده توانایی این ساختار مخفی است که در کشورهای که فعالیت دارد نیز همچو فعالیت ها را انجام خواهد داد.

(FETÖ) له کودتاه څخه مخکې په افغانستان کې ۱۲ ښوونځي او درې د مطالعې مرکزونه فعال کړي وو. دوی د د هغې مغرضې موخې او د خپلو کړنو مالي تمویل لپاره د دې ښوونځیو عایدات په غیرقانوني ډول له افغانستان څخه بهر ته لېږدول او یوه افغانۍ یې هم په دې هېواد کې نه ده کړې. د افغانستان او ترکیې د پوهنې وزیرانو تر منځ د تړون له لاسلیک (کال ۲۰۱۸ فبروري) وروسته، د (FETÖ) تړل شوي ۱۵ ښوونځي او د زده کړې مرکزونه وروسته له هغه د ترکیې معارف بنسټ (TMF) ته ولېږدول شول، چې ترکیې د ښوونځیو تاسیساتو زیربنایي په هرات، جلال آباد، شبرغان، مزارشريف، کابل او کندهار کې چې لاسته راوړي وي، وارزول. مور په کابل، کندهار، مزارشريف او هرات کې څلور اضافي ښوونځي او درې د مطالعې مرکزونه پرانیستي دي. د لرغوني ورور او د رښتیني ملگري په توگه، مور د شهیدانو ماشومانو تعلیم ته ځانگړې اهمیت ورکوي چې د خپل هیواد په دفاع کې یې قرباني ورکړي دي. مور د دې ماشومانو لپاره بورسونه هم چمتو کوي. بورسونه د هغو زده کونکو

لپاره هم شته چې د پام وړ درجې سره فارغیږي او د افغانستان له بېلابېلو برخو څخه ماشومانو ته د زده کړې لپاره د زده کړې فیسونه هم ورکول کېږي.

لکه څنګه چې زده کوونکي او د هغوی مور او پلار د ښوونې او روزنې د کیفیت د لوړېدو شاهد دي او د هغوی مثبت نظرونه د افغانستان له چارواکو او خلکو سره شریکوي، نو مور دې غوښتنې ته د ځواب ویلو په موخه هڅې پیل کړې، څو د افغانستان د ښوونې او روزنې له سکتور سره خپلې ښکېلتیا ته ژوره وده ورکړي. د پایلې په توگه، مونږ ژمنه وکړه چې د افغانستان د پوهنې وزارت سره په گډه کار وکړو، څو د پوهنې ملي ستراتیژي پیاوړې شي. مور د COVID-۱۹ ناروغۍ له لومړیو ورځو راهیسې د (TMF) پوهنې وزارت لپاره آنلاین کورسونه چمتو کړي. مور له خپلې ورورولۍ سره سم د افغانستان خلکو لپاره طبي مرستې هم وکړې. مور د (FETÖ) لخوا رامینځ ته شوي د زده کړې شبکه د پېرودونکو اړیکو پر بنسټ د نا ځایه سوداګرۍ له څېرې څخه یوې اوږدمهاله څېرې ته بدله کړه، چې ټول عواید به یې د افغانستان د پوهنې سیستم پیاوړی کړي.

مور د دې شومې کودتاه پر مهال ستاسې مرسته نه هېږوو او تاسې هغه ملګری بولو، چې په سخته کې پکار راځي. مور ستاسې له مرستې مننه کوي. مور په گډه د کودتاه هڅې ناکامې کړې. په دې اړه د افغانستان د خلکو پیوستون د دواړو هیوادونو په گډ تاریخ کې یوه بله یادونه وه. مور ژمن یو چې افغانانو ته د خپل وس مطابق په هره برخه کې د مرستې لاسونه وکړو. مور د (FETÖ) پر وړاندې په دې مبارزه کې د افغان چارواکو لخوا له چمتو شوي ملاتړ څخه هم مننه کوي. ولې هغه محدود افغانان چې په افغانستان کې د (FETÖ) له عناصرو سره مرسته کوي، باید پر دې پوه شي چې د دوی هڅې بې گټې دي او دوی به ونه شي توانېدلي چې دا ځل د دوو وروڼو هیوادونو تر منځ د نفاق او یا بدبینۍ اور ته پکه ووهي.

ملګري ملتونه:

کرونا ویروس به په نړۍ کې لوږه او بېوزلي نوره هم زیاته کړي

سره د پراختیا په حال کې دی. د تازه شمېرو له مخې، په ټولنه نړۍ کې د کووېډ-۱۹ ویروس مثبتې پېښې نږدې ۱۳ نیمو میلیونو ته رسېدلي دي. دغه راز د یاد ویروس له کبله تر دې مهاله ۵۷۷ زره او ۹۱۴ تنه مړه شوي او شاخوا اته میلیونه کسان ترې بېرته رغېدلي دي. د دغو شمېرو پر اساس، د کرونا ویروس تر ټولو ډېرې مثبتې پېښې په امریکا کې ثبت شوې دي. د راپورونو له مخې، د امریکا په کالیفورنیا ایالت د کرونا ویروس د لاخېږېدو د مخنیوي لپاره بیا بندیزونه ولګول.

د امریکا دغه تر ټولو زیات نفوس لرونکی ایالت په دې وروستیو کې د کرونا ویروس د مثبتو پېښو او پرکووېډ-۱۹ ناروغۍ د ډېرو کسانو د بستري کېدو شاهد و. د کرونا وبا د امریکا په سویلي او لویدیځو ایالتونو کې چې په مې میاشت کې پکې بندیزونه لرې شوي وو، ډېره د خپرېدو په حال کې ده.

ویروس پر وړاندې سم اجراءات نه دي کړي. د روغتیا نړیوال سازمان دیکشنې په ورځ اعلان وکړ چې که خلک یوډ بل تر منځ فزیکي واټن مراعات نه کړي، د لاسونو پرلپسې پرېمینځل او ماسک اغوستل له پامه وغورځوي، دا ساري ناروغي ورځ تر بلې لا بدتره کېږي. د دغه سازمان مشر ټډروس اډهانوم گیریسوس خبرداری ورکړی، ځینو هغو

ملګرو ملتونو خبرداری ورکړې چې د کرونا ویروس نړیواله وبا ښايي په نړۍ کې د لا ډېرې لوړې او بېوزلۍ لامل شي. د ملګرو ملتونو سازمان وایي، د کرونا وبا ښايي په نړۍ کې څه باندې ۱۳۰ میلیونه کسان له بېوزلۍ سره مخامخ کړي. دغه سازمان په خپل کلني راپور کې چې د یاد سازمان پنځو ادارو کار ورباندې کړی دی، راغلي چې د نړیوال اقتصادي اړخه لومړنی وړاندوینې ښيي چې د کرونا وبا به ۸۶ میلیونه نور کسان له بېوزلۍ او لوړې سره مخامخ کړي. د دغه راپور له مخې، تېر کال نږدې ۶۹۰ میلیونو کسان چې د نړۍ تقریباً ۹ سلنه نفوس جوړوي، لوړی او خوارځواکی ځپلي وو. له دغه راپور سره هممهاله د روغتیا نړیوال سازمان د دوشنې په ورځ خبرداری ورکړ چې په نږدې وخت کې عادي ژوند ته بېرته گرځېدل شونی نه ښکاري؛ ځکه ډېریو هېوادونو د کرونا

برېتانيا ولي پر سعودي وسلې خرڅوي؟ د ۷ مهمو پوښتنو ځوابونه!

بي بي سي - پښتو

په داسې حال کې چې د يمن جگړه پنځم کال ته غځېدلې او د ملکي وگړو وژنه لوړ حد ته رسېدلې، برېتانيا له دې امله تر مخ په زياتېدونکي فشار لاندې ده چې سعودي عرب ته وسلې صادروي. دلته اوو داسې پوښتنو ته ځواب ويل شوی چې دا جنجالي مسئله روښانوي.

د دې دريو هېوادونو تر منځ مشترکه وجه څه ده؟

سعودي عرب د تيلو زېرمو لرلو له کبله هېواد دی چې د نړۍ په کچه تر ټولو ډېره وسله را نيسي او په گاونډي هېواد يمن کې چې د عربي هېوادونو په ډله کې تر ټولو بي وزله دی، د ياغيانو د ماتولو په موخه د هوايي عملياتو مشري کوي.

برېتانيا چې تېر کال د يوه خپاره شوي رپوټ له مخې ځان په نړۍ کې د وسلو دويم ستر صادرونکی هېواد بولي، تقريباً خپلې ۴۰ سلنه وسلې يوازې سعودي ته صادروي.

متحده عربي امارات هم چې د يمن په جگړه کې د سعودي عرب ملگرې هېواد دی، د برېتانيا حکومت د ۲۰۱۹ ز کال د رپوټ له مخې د دې هېواد وسله را نيسي.

په يمن کې وضعیت څه ډول دی؟

ملگري ملتونه په يمن کې روان وضعیت د نړۍ تر ټولو ستر بشري ناورين بولي. برېتانيوي فعالان او سياسي اپوزيسيون د هغه اغېز په اړه پوښتنې کوي چې د ميلياردونو ډالرو په ارزښت د دې لوړې گټې وټي کاروبار يې پر يمن لري، هغه هېواد چې د ملگرو ملتونو د وينا له مخې، د نړۍ د ناوړه بشري کړکېچ شاهد دی.

ملگرو ملتونو د ۲۰۲۰ ز کال تر مارچ مياشتې د لږ تر لږه ۷۷۰۰ ولسي وگړو وژنه کره کړې، چې ډېره برخه کې د سعودي عرب په مشرۍ

حکومت پر دې نظر ټينگار وکړ چې يوازې يو څو پېښې رامنځ ته شوې دي. نوموړې د پارلمان غړو ته په يوه ليکلي ځواب کې ويلي: «هغه پېښې چې (له قانونه) ممکنه سرغړونې بلل شوې په بېلابېلو وختونو، په مختلفو شرايطو او د بېلابېلو دلایلو له مخې شوې دي.»

نيوکه کوونکي څه وايي؟

د مخالف کارگر گوند له خوا د نړيوالې سوداگرۍ لپاره ويانده امېلي تورنېبري وايي، له اخلاقي پلوه د حکومت پرېکړه د دفاع وړ نه ده. دا وايي، په دې پرېکړې سره دوی هغه ادعا پیکه کوي چې وايي، دوی د بشري حقونو مدافعین دي.

د وسلو د سوداگرۍ ضد کمپاين چې تېر کال د محکمې حکم يې په هڅو وشو، د حکومت پرېکړه له اخلاقي پلوه کمزورې بللې ده.

د اېرويز په نوم برېتانيوي میشت ډلې چې په منځني ختيځ کې په هوايي بریدونو کې د ولسي وگړو مرگ ژوبله څاري، د هغه ميتود په اړه شک کړی چې له مخې يې سعودي عرب ته شين څراخ ورکړل شوی.

دا ډله ادعا کوي چې د برېتانيا احصايې د دوی د خپلو هوايي بریدونو په برخه کې د پوښتنې وړ دي او د سعودي عرب د هوايي بریدونو په اړه يې د احصايو کره والی خو لا لرې خبره ده.

اېرويز ډله وايي: «په برېتانيا کې د څېړنو مانع دومره لوړ دی چې زموږ له نظره ناممکنه ده چې ولسي وگړو ته د زيان رسولو خبره دې ومنل شي.»

دا ډله د اسلامي دولت ډلې پر ضد برېتانيا د حکومت د پنځه کاله وړاندې رپوټ په حواله دا قضيه مخته وړي.

د برېتانيا حکومت وايي، په سوريه او عراق کې برېتانيوي ځواکونو د امريکا په مشرۍ ائتلاف کې ۴۴۰۰ ځله وسله کارولې ده.

برېتانيا وايي چې شاهي هوايي ځواکونه يوازې د يوه ولسي وگړي د قرباني کېدو مسووليت لري.

اېرويز بنسټ چې د ولسي وگړو د مړينې کچه د ۸۰۰۰ او ۱۳۰۰۰ ترمنځ نښي وايي، د ولسي وگړو د مړينې د ثبت لپاره د برېتانيا ميتود بې مانا دی.

معامله د څومره پيسو ده؟

برېتانيا سعودي عرب ته د وسلو ترڅنگ پوځي روزنه هم ورکوي. د وسلو د سوداگرۍ ضد ډله وايي، له ۲۰۱۵ ز کال راهيسې او له کله چې د يمن جگړه پيل شوې ده، برېتانيا د ۵.۳ ميليارده (پنځه اعشاريه درې ميليارده) پونډه په ارزښت سعودي عرب ته وسلې ورکړې دي.

دا ډله دغه راز وايي چې په همدې موده کې د ميلياردونو ډالرو په ارزښت برېتانيا هغو خليجي هېوادونو ته وسله ورکړې، چې د يمن په جگړه کې د سعودي عرب ملگري دي.

د وسلې د سوداگرۍ ضد ډله وايي چې دې شمېرو کې د هغو وسلو پلور نه دی شامل چې د پراښتو لايسنسونو له مخې ورکړل شوې او نه هغه گټه په کې شامله ده چې د ترميم او د هغه تخنيکي ملاتړ په مقابل کې يې د برېتانيا مخکښه دفاعي کمپنۍ (بې سيستم

BAE System) تر لاسه کوي چې د دې کمپنۍ سعودي عرب کې میشت کارکوونکي يې وړاندې کوي.)

ياده ډله اټکل کوي چې د جگړې له پيل را هيسې د سعودي عرب په مشرۍ ټلوالې ته د ورکړل شويو وسلو او تخنيکي ملاتړ ارزښت لږ تر لږه څه باندې شل ميليارده ډالرو ته رسېږي.

په ورکړل شويو وسلو کې ټايفون او ټورنادو جټ الوتکې او په دقت کنټرولېدونکي بمونه شامل دي. برېتانيوي چارواکي په دې هېواد کې د ننه د سعودي پوځي پرسونل ته د بمونو د هدف په ټاکلو او تکنیکونو په گډون سلا مشورې ورکوي.

آيا يوازې برېتانيا وسلې پلوري؟

د شمالي اتلانتيک په لږ او بر کې د پرتو هېوادونو په پرتله برېتانيا له سعودي عرب په دفاعي برخه کې ډېر لږ قراردادونه لري.

د سټاکهولم د نړيوالې سولې انستېټيوټ د مالوماتو له مخې، د ۲۰۱۵ او ۲۰۱۹ ز کلونو تر منځ موده کې سعودي ته شاوخوا ۷۳ سلنه وسلې له امريکا واردې شوې دي. برېتانيا په دې لړ کې دويم ځای لري او د سعودي د وسلو د وارداتو ۱۳ سلنه جوړوي. فرانسې دې لړ کې درېيم هېواد دی چې سعودي عرب ته ډېرې وسلې ورکوي او اندازه يې ۴.۳ سلنې ته رسېږي.

د دې بنسټ مشر څېړونکی پيټر ويزمن وايي، په تېرو پنځو کلونو کې د امريکا د وسلو د صادراتو سمه نيمایي برخه منځني ختيځ ته شوې دي او له دې ډلې نيمایي يې سعودي عرب ته ورکړل شوې دي.

د امريکا ولسمشر ډونالډ ټرمپ سعودي عرب او د ټلوالې ملگرې هېواد متحده عربي امارات په سيمه کې د ايران او د هغوی د نيابتې ډلو د وړانگړيو پر ضد دفاعي کرښه بللې دي.

باور دا دی چې ايران په يمن کې د سعودي عرب په مشرۍ له ټلوالې سره د حوثي ياغيانو جنگيدونکې ډلې ملاتړ کوي، خو ايران دا تور ردوي.

په راتلونکې کې به څه کېږي؟

د برېتانيا د بهرنيو چارو وزير ډومينیک راډ په يوه مقاله کې چې په فايننشال ټايمز کې خپره شوې وي، برېتانيا هڅه کوله چې يمن کې سوله راولي او په بشري مرستو کې برخه واخلي.

هغه په ټول يمن کې د اوربند غوښتنه کړې او زياته کړې يې ده چې برېتانيا، جرمني او سويډن يو ځای سر کال په دې هېواد کې د ملگرو ملتونو د پروگرامونو د ملاتړ لپاره د ۳۳۵ ميليونه ډالرو مرستې ژمنه کړې ده.

د کولرا ناروغۍ تر څنگ چې د ريکارډ تر کچې رسېدلې، يمن دغه راز له گووډډ-۱۹ ناروغۍ سره لاس او گروبان دی او د دې هېواد يوازي نيمایي روغتيايي مرکزونه بشپړ فعال دي.

په تېره اپريل مياشت کې سعودي عرب د کرونا وېروس د وبا له امله له خپل لوري د اوربند اعلان وکړ، خو حوثي ياغيانو دا اوربند رد کړ او غوښتنه يې وکړه چې پر پلازمېنه صنعاء پر الوتو لگول شوی بنديز لرې او پر بندري ښار حديدې دې سمندري کلابندي ماته شي.

دا مهال بنديزونه دوام لري او ملگرو ملتونو خبردارۍ ورکړې چې د جگړې له امله رامنځ ته شوی زيان به د هغه ناورين په پرتله کم وي، چې په راتلونکې کې به پېښېږي. ملگرو ملتونو ويلي چې په يمن کې د کرونا وېروس له امله ښايي رامنځ ته شوې مړينه تر هغه لوړه شي، چې په تېرو پنځو کلونو کې د جگړې، ناروغيو او لوړې له امله رامنځ ته شوې ده.

کړی او امريکا دغه برید په کلکو ټکو غندي. نوموړي ويلي، طالبان بايد د جگړو پر ځای پر خپلو ژمنو عمل وکړي، تاوتریخوالی کم کړي او زمينه مساعده کړي چې ټول اړخونه د مذاکراتو مېز ته راشي او جگړې ختمې شي. د ده په خبره: ((موږ له طالبانو غواړو چې د سولې په هکله خپلې ژمنې ونښي. پر ژمنو عمل وکړي، دوی دې پر رغنده اقداماتو تمرکز وکړي چې ټولو اړخونو ته د مذاکراتو او خبرو زمينه برابره کړل شي)).

نوموړي ټينگار کړی چې د سولې د راتگ لپاره به پر طالبانو فشارونو ډېر کړي. د ويلسن په خبره امريکا هڅه کوي چې زندانيان ازاد شي، تاوتریخوالی کم شي او بين الافغاني خبرې پيل شي. د ده په خبره: ((موږ به فشار راولو چې طالبان زندانيان ازاد کړي، تاوتریخوالی کم کړي او د سولې بين الافغاني خبرو ته کېږي)). هممهاله د امريکايي پوځ د مرکزي قوماندانۍ قوماندان جنرال مک کينزي له ولسمشر غني سره کتلي او ويلي يې دي چې دوی د سولې د راتگ هڅه کوي، خو تر څنگ يې له افغان حکومت سره پر خپلو ژمنو هم ولاړ دي او اجازه نه ورکوي چې افغانستان يو ځل بيا د ترهگرو په ځاله بدل شي.

تر دې وړاندې لوړپوړو امريکايي چارواکو، اروپايي ټولني، ملگرو ملتونو او گڼو نورو نړيوالو بنسټونو پر افغان حکومت او طالبانو غږ کړی چې جگړه ودروي. خو حکومت بيا د زندانيانو پر خلاصون اختلاف لري او طالبان وايي خپلې جگړې ته به ادامه ورکړي.

غندو. په لويو ښارونو کې بریدونه او له چاودېدونکو توکو په استفادې د موټرېم چاودنه، د هوکړې خلاف ده او دا به ددې سبب شي چې د سولې ضد دريځ او هغو کړيو لپاره دلايل قوي شي چې له سولې سره مخالف دي. ټول اړخونه بايد تاوتریخوالی کم کړي)).

نوموړي همدا راز د سولې هوکړې په هکله هم ويلي چې د سولې هوکړې د لومړۍ مرحلې وخت پوره شوی، خو امريکا هڅه کوي چې دغه هوکړه په بشپړه توگه عملي شي. د ده په خبره، د سولې هوکړې پاتې برخې به شرايطو ته په کتو عملي کېږي. نوموړي نور په دې اړه وضاحت نه دی ورکړی چې له شرايطو يې موخه څه ده، خو له طالبانو يې غوښتي چې د سولې هوکړې مطابق تاوتریخوالی کم کړي.

افغان حکومت هم دغه پېښه وغندله او ولسمشر غني طالبان تورن کړل چې د سولې پر ځای يې پر جگړه تمرکز ډېر دی. ولسمشر غني په يوه اعلاميه کې ويلي چې طالبان بايد د افغانانو غوښتنې ته درناوی وکړي، د سولې لار خپله کړي، له جگړو لاس واخلي او اوسني بریدونه پای ته ورسوي. ددې تر څنگ گڼو نورو نړيوالو بنسټونو او هېوادونو دغه برید غندلی دی او په خبره يې دا هر څه به د سولې پروسه زيانمنه کړي.

له دې سره جوخت په کابل کې د امريکا د سفارت شارژدافير روز ويلسن هم په سمنگانو کې د طالبانو برید غندلی دی. د ده په خبره، طالبانو له چاودېدونکو توکو په استفادې پر افغان ځواکونو برید

د ناورين دوام؛

ټول اړخونه مذاکرات او سوله غواړي، خو طالبان پر جگړه ټينگار کوي

ټول ښکېل اړخونه د تاوتریخوالي د کمېدو او اوربند غوښتونکي دي، خو طالبان بيا پر جگړه ټينگار کوي او په خبره يې د سولې د خبرو تر پيل مخکې د جگړو پای ته رسول غير منطقي کړنه ده.

په سمنگانو کې د طالبانو تر خونړي برید وروسته گڼو هېوادونو پر دغه پېښه غبرگون ښودلی او پر طالبانو يې غږ کړی چې د سولې خبرو د مخ ته بېولو

وروسته له دې چې د زندانيانو د تبادلې پر سر د افغان حکومت او طالبانو ترمنځ اختلافات راغلل، په هېواد کې تاوتریخوالی هم ډېر شوی دی. هره شپه او ورځ د هېواد په بېلو ولايتونو کې خونړي بریدونه کېږي، طالبانو او افغان پوځيانو ته مرگ ژوبله اوږي او د عامو وگړو ژوند له سترو خطررونو سره مخ شوی دی. بلخوا له طالبانو پرته نور د افغانستان د مسئلې

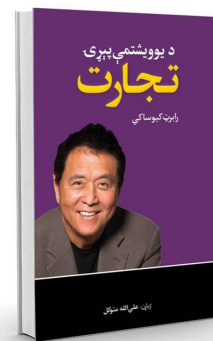
د کتاب خبرې

د یوویشتمې پېړۍ تجارت

© لیکوال: رابرت کیوساکي
© ژباړن: علي الله متوکل

دویمه برخه

یو کاروبار او اته شتمني جوړوونکې دارایی
شپاړسم خپرکی

که ځان په دې خبره عادت کړې چې «څنگه د تفریحي کارونو لپاره پیسې پیدا کړم؟» نو د لویو هیلو او موخو د لرلو لپاره ځان چمتو کوي. نه یوازې ځان چمتو کوي، بلکې د هغو د لاسته راوړلو باور هم په ځان کې پیدا کوي. له بلې خوا «د دې ساعتېرې او کارونو د پیسو توان نه لرو» جمله ویل ستاسو د لویو هیلو او خوبونو لگېدلې شمع مړه کوي. هسې هم په نړۍ کې ډېر داسې خلک شته چې ستاسو لویې هیلې او خوبونه له منځه وړي. تاسو د خپلو هیلو په له منځه وړلو کې له هغوی سره مه یو ځای کېږئ. ښایي هغوی نه غواړي هیلې او خوبونه مو له منځه یوسي؛ خو دا خبرې خامخا له منځه وړونکې دي. لاندې ټولې خبرې د هیلو او خوبونو وژونکې دي. او جالبه دا ده چې دا خبرې هغه خلک درته کوي چې خپلې هیلې او خوبونه یې سرته نه دي رسولې.

«دا ډېر خطرناک دی، ایا پوهېږې چې ډېر خلک د دې په سرته رسولو کې ناکام شوي دي؟»

«کم عقلي مه کوه! دا بې مانا نظریې دې له کومه کړې؟»
«که دا ښه نظریه وي، نو نورو خلکو ولې تر اوسه نه ده عملي کړې؟»
«کلونه مخکې مې د دې هڅه وکړه. زه به درته ووايم چې ولې مې عملي نه کړې شواي.»
کور اخیستل د ځاني پرمختګ هڅې، پوهې او سخت کار ته اړتیا لري؛ خو تر دې هم دا ډېره ارزښتناکه ده چې ځاني پرمختګ له تا څوک جوړوي.

کله چې زه او زما مېرمن کېم له پیسو خلاص او مفلس شوو، یو بل ته مو وویل، که مو هر وخت یو میلیون ډالر وگټل، لوی کور به پرې اخلو. مور همداسې وکړل. کور مو واخیست. مور په کور کې خوشاله وو؛ خو مور ته نه د کور اخیستل ارزښتناک وو او نه د دې کور د اخیستلو توان درلودل. بلکې مور ته هغه لاره ارزښتناکه وه چې مور د کور اخیستلو لپاره پرې ولاړو. مور ته دا ارزښتناکه وه چې د کور اخیستلو هڅې له مور څخه څوک جوړ کړل. کور اخیستل د ځاني پرمختګ هڅې، پوهې او سخت کار ته اړتیا لري؛ خو تر دې دا ډېره ارزښتناکه ده چې د ځاني پرمختګ دا هڅې له تا څوک جوړولای شي. شتمن پلار مې ویل: «(څوک چې کوچنی هیلې او خوبونه ولري، کوچنی ژوند به لري.)» هر څوک هیلې لري؛ خو د ټولو هیلې یو ډول نه دي. شتمن پلار مې را ښودلې چې پنځه ډوله هیلې لرونکي شته:

۱. هغه خلک چې هیلې یې په تېرو وختونو کې وي (په تېر وخت کې پلانونه جوړوي.)
۲. هغه خلک چې کوچنی هیلې لري.
۳. هغه خلک چې خپلو هیلو ته رسېدلي؛ خو خواشیني ژوند لري.
۴. هغه خلک چې لویې هیلې لري؛ خو دې هیلو ته د رسېدلو لپاره کوم پلان نه لري. نو له هیلو لاس اخلې.
۵. هغه خلک چې لویې هیلې لري؛ خپلو هیلو ته رسېږي او د نورو لویو لویو هیلو خوبونه ویني.

هغه خلک چې هیلې یې په تېرو وختونو کې وي

دا خلک فکر کوي چې د دوی لویې لاسته راوړنې په تېرو وختونو کې وې. دا خلک د پوهنتون د وختونو، د عسکرۍ، د ښوونځي د فوټبال او ماشومتوب د باغچو کیسې درته کوي. که د راتلونکي په اړه خبرې ورسره کوي، نو سر درته ښوړوي او وايي: «نړۍ اوس په دوږ بدله شوې.» هغه څوک چې د تېرو وختونو خوبونه ویني، په حقیقت کې ژوندي نه دي. ښایي مړه نه وي؛ خو سم ژوندي هم نه دي. د دوی د را ژوندي کېدلو یوازینی لاره د دوی د هیلو او خوبونو بیا را وینول دي.

هغه خلک چې کوچنی هیلې لري

ځینې خلک ځانونه په کوچنیو هیلو پورې محدودوي. ځکه چې دوی پر دې باور لري چې دوی یوازې په دغو کوچنیو هیلو کې بریالي کېدای شي. جالبه دا ده چې ډېر وخت دوی په خپلو هیلو کې بریالي کېږي هم نه. ښایي لامل یې داوي چې دوی به په دې پوهېږي چې د دې هیلو رښتیا کول د ژوند موخه نه ده.

یا په بله وینا، دوی تر خطرناک او حیرانونکي لوی ژوند، کوچنی ژوند غوره گڼي. د ژوند په وروستیو کې به وايي: «کاشکې مې کلونه وړاندې دا کار کړی وای؛ خو ما یې هېڅ هڅه ونه کړه.» له یو چا مې وپوښتل: «(که د نړۍ ټولې پیسې ستا وای، نو چېرته دې سفر کاوه؟)» ځواب یې را کړ: «(کلیفورنیا ته د خور لیدو ته تللم. ځوارلس کاله کېږي نه مې ده لیدلې. غواړم مخکې تر دې چې اولادونه یې لوی شي، هغه وینم. د کلیفورنیا دغه رخصتي زما هیله او خوب دی.)»

په هغو وختونو کې دې سفر یوازې ۵۰ ډالره غوښتل. پوښتنه مې وکړه: «(ولې تر اوسه نه یې تللی؟)» وېي ویل: «(اممم تللم؛ خو په دې ورځو کې سخت مصروف یم.)» دا رخصتي د ده د ژوند یوه هیله او خوب و. ده کولی شواي سهار له خوبه پاڅي او کلیفورنیا ته ولاړ شي؛ خو ده دا لویه هیله او خوب د یوه خوب په څېر په خپل دماغ کې ویده پرېښی و. دوام لري...

ځوان زخمي پاچا

اکسوس کتابپلورنځی

(ځوان زخمي پاچا) ناول د یو ځوان پاچا دی چې کلونه کېږي په خپله خاوره کې پاچاهي کوي. بې پروا، باغي، په ژوند پوه، له مینې سره بلد او د ژوند په ټولو چارو یې سر خلاص دی. دی نو په پوره مانا قاطع پاچا دی.

زخمي پاچا د ښار پر هر واټ په اونۍ کې یو ځل راگرځي، ان کله کله د ښار پر یوه یوه تیره هم پام کوي، یوې یوې ونې ته یې فکر دی، د هر دوکاندار اقتصادي وضعیت و معلوم دی، خپل هېواد، خپل خلک دومره پرې گران دي، لکه خپل وجود. دی له زړه غواړي چې د هېواد خلک یې دي په ارامۍ ژوند وکړي، دی هره ورځ د دې لپاره کار کوي، څو یې د هېواد وگړي له ژونده خوند واخلي، دی یوازې د خلکو لپاره مادیات نه برابروي، بلکې غواړي

د خپل هېواد وگړو ته په اصلي مانا د ژوند کولو چل هم ونیسي. دی ژوند ته د مینې له زاویې گوري، ځکه خو وايي، زه د ژوند په راز مینې پوه کړی یم، هغې ما ته ژوند ښودلی دی، له کومه مې چې مینه شروع کړې، نور د ژوند د یوې لحظې په اړه هم بې تفاوته نه یم پاتې شوی. ما هره شېبه غوښتي چې د خپلې معشوقې هیله پوره کړم، دا دې هیلې پوره کول مې عادت شوي، ځکه خو یې له برکته د ډېرو نورو هیلو په پوره کولو هم توانېدلی یم؛ ځکه خو په دې اړه یو ځای کې وايي: «دې گرده نړۍ کې یو ته یې یو هغه څوک چې ته ورسره خوشاله یې، ته ورسره د ستړیا دمه کوي او ته ورسره مینه لري، نور هېڅوک نشته، په دې گردۍ نړۍ همدغه څوک، هېڅ وخت له لاسه ورته کړې، که دې چېرته له لاسه ورکړ، ژوندی به وي، خو ژوند به نه کوي.»

په نامنو او وروسته پاتې ټولنو کې له خپلو معشوقو/معشوقانو هم ډېر مه خپه کېږئ، دوی له ډېرو نه پوهېدو سره سره، په مینه کې هم نه پوهېږي، په ژوند کولو هم نه پوهېږي، کونښن وکړئ و یې زغمی او د مینې چل ورو ورو و ونیسي.»

کتاب کې راځي: «ځوان زخمي پاچا خپله بې پروا معشوقه لاس تړلې ځان ته ورو غوښتله، پاچا چې ولیده، گوري نازولې معشوقه یې ځورول شوې او مړوندونه یې تک شنه وو. پاچا خپلې ډکې سترگې ښکته واچولې او سر ته یې لاس ونيو، ځان سره یې غلي وویل، دا

جینۍ چا دومره ځورولې، په دې شکل چا راوستلې، هغه کس دستي اعدام کړئ... جینۍ له عسکرو ځان وځانده، پاچا ته په ډېره غوسه راغله، پښو ته یې کښاسته، په ژرغوني اواز یې پاچا ته وویل، زه هم تا سره ستا د پاچاهۍ په اندازه مینه کوم، خو زه نه غواړم ستا شم، غواړم خلکو ته ووايم چې «یوه جینۍ کولی شي د یو ستر هېواد ستر پاچا په ژړا کړي او مخ یې په اوبښکو لوند کړي.»

پاچا د جینۍ په مقابل کې بد چلند نه کوي، پاڅېږي، هغه له لاسه نیسي او خپلې هغې کوټې ته ځي، چې له کړکېبو یې د دربار د باغ ښایسته ونې او گلان ښکاري، په شنو ونو کې د مرغانو اوازونه اورېدل کېږي او د دربار په واټونو کار کوونکي چالاک چالاک د دفترونو خوا ته روان دي.

پاچا له معشوقې سره مینه کوي، هغې ته تر ډېرو خبرو ورتېرېږي، هغه په مستقیم ډول د نقد اشاره نه کوي، د ژوند او د ژوند د ارزښت په اړه ورته ډېرې کیسې کوي، لنډه دا معشوقه یې د مینې په چل پوهېږي او له پاچا سره تر اخره ښه ژوند کوي.

(ځوان زخمي پاچا) ناول د ژوند د حقیقت په اړه جالبې خبرې لري، ژوند ته مو د مینې له زاویې رابولي، ځکه خو وايي: «زه د ژوند په راز مینې پوهولی یم.»

مینه وال کولای شي یاد کتاب په اکسوس او د ښار له لویو کتابپلورنځیو څخه په مناسب قیمت تر لاسه کړي.

روانه اونۍ اکسوس کتاب پلورنځي ته تازه راغلي کتابونه

شمېره	د کتاب نوم	لیکوال / ژباړن	بیه
۱	د جراحي اساسات	سم انډریوز، لوک کسکزیني/احسین احمد ثاقب	۲۵۰ ډ
۲	تحقیقي ژورنالیزم	سید نایل ابراهیمي/محمد اکبر نیازی	۲۰۰ ډ
۳	د څېړنې میتود	میرمحمد ظاهر حیدري، میرمحمد فاروق حیدري/عل الدین عاطف	۲۷۰ ډ
۴	کرنیز اقتصاد	محمد بخشوده، احمد اکبري/العل الدین عاطف	۲۷۰ ډ
۵	عمومي افکار	وینسنټ پرایس/اسماعیل اشنا	۱۸۰ ډ
۶	بازار موندنه	برایان ټریسی/اسماعیل اشنا	۱۵۰ ډ
۷	د واکمنۍ هنر	اندرې ډي گوبالومي/العل الدین عاطف	۱۳۰ ډ
۸	د ځان جوړونې هنر	نارمن ونسټ پېلي/اسدالله خان امرخېل	۱۵۰ ډ
۹	مالي محاسبه	محمد نعیم عظیمي/سیف الرحمن	۲۸۰ ډ
۱۰	How to own your own mind	Napoleon Hill	۱۸۰ ډ
۱۱	Speak	Laurie Halse Anderson	۲۳۰ ډ
۱۲	Zerolimits	Joe Vitale	۱۸۰ ډ
۱۳	The Power Positive No	William Ury	۲۰۰ ډ
۱۴	Men Are From Mars, Women Are From Venus	John Gray	۲۲۰ ډ
۱۵	THE BOOK THIEF	Markus Zusak	۳۵۰ ډ
۱۶	The Giver of Stars	Jojo Moyes	۳۷۰ ډ
۱۷	The Bezos Letters	Steve Anderson	۲۰۰ ډ
۱۸	Defy Me	Tahereh Mafi	۳۰۰ ډ
۱۹	Every Thing is Fucked	Mark Manson	۱۸۰ ډ
۲۰	Blue Lily, Lily Blue	Maggie Stiffvater	۳۷۰ ډ
۲۱	تاریخ روابط خارجی افغانستان	سلطان شاه صفاری/استاد امان الله امانی	۳۰۰ ډ
۲۲	د افغانستان د بهرنیو اړیکو تاریخ	سلطان شاه صفاری	۲۵۰ ډ
۲۳	جنگ ناتمام در افغانستان	ویشال چاندر/محمد امید	۱۵۰ ډ
۲۴	حقوق مهاجرت	سپیده غفاری نمین	۲۵۰ ډ
۲۵	جیولوجی عمومی (قوای داخلی زمین)	فضل مولا روفی	۳۵۰ ډ
۲۶	ځان وپیژنئ او مه ساده کیږئ!	محمود نامي/حسیب الله حکیمزی	۲۰۰ ډ
۲۷	دورهی دوجلدی راهنمای جامع گرامر تخصصی آلمانی	جسنعلی وحید مهر	۸۵۰ ډ
۲۸	سازمان جهانی پلیس جنایی (اینترپل)	مصطفی تقی زاده انصاری	۱۵۰ ډ
۲۹	راهنمای حقوق بین الملل محیط زیست	الکساندر کیس دینا شلتون/محمد سعید شفیعی	۲۲۰ ډ
۳۰	حقوق بشر امنیت فرهنگی تحت چالش ماهواره	عسکر جلالیان	۱۸۰ ډ

په خپل کور او کار ځای کې د کتابونو د تر لاسه کولو لپاره له لاندې شمېرو سره اړیکه ونیسئ

اړیکه: 0202504652 - 0798-98-9696

پته: د هبور یو پارک جنوبي دروازي ته مخامخ

هميانی

اقتصاد

په ماشومانو کې «پر نفس باور» کله رامنځ ته کېږي؟

ژباړه: ساحل منگل

زیاتوالي لامل ګرځي. له بې قید و شرطه مینې او محبت څخه منظور دا دی چې هېڅ وخت باید د هغه له احساساتو سره لوبې ونه کړو، هغه محدود نه کړو او دروغ ورته ونه وایو. که چېرې ستاسې ماشوم یوه تېروتنه وکړه، هغه مه رتې. په دې وخت کې ځینې خلک دې چې ماشوم ته وایي: بې تربیې، بې عقله، شرم دې... چې دغه جملې د ماشوم پر ذهن بد اثر کوي. ستاسې ماشوم باید په دې وپوهېږي چې له هرې تېروتنې سره سره له ده سره مینه لري او کومه تېروتنه چې وکړي، مناسب غبرګون ورته وښایاست.

د ماشومانو پر نفس باندې باور د والدینو په احساس او کړو وړو پورې تړلی دی، چې د ماشومانو پر وړاندې یې لري. که چېرې تاسو پر خپل ماشوم باور وکړئ او هغه د ښو کارونو له امله تشویق کړئ، د هغه هم دا خوښېږي چې پر خپل ځان باور وکړي.

خپلو ماشومانو ته د نورو ماشومانو استعدادونه او وړتیاوې مه بیانئ او له نورو سره یې مه پرتله کوئ. د نورو وړتیاوې خپل ماشوم ته بیانول د ماشو د رتې مانا لري. د خپلو او نورو ماشومانو تر منځ وړتیاوې وپېژنئ، د ټولو انسانانو وړتیاوې بېلابېلې دي. د خپل ماشوم استعداد مالوم کړئ او په هغه کې یې د لا غوړېدا لپاره کار وکړئ.

ماشومان په ناستو او غونډو کې کېنوی، د هغوی نظر ته غور شئ او مباحثه ورسره وکړئ، چې په دې کار سره د ماشوم جرئت زیاتېږي او له ټولنیز اضطراب څخه ژغورل کېږي.

د والدینو مناسب کړه وړه په ماشومانو کې پر نفس باندې د باور رامنځ ته کېدو په برخه کې کلیدي رول لري او کونښن باید وشي چې په کوچنۍ ټولنه (کورنۍ) کې ماشومانو ته داسې زمینه برابره شي، چې د دوی پر نفس باندې باور زیات او ځواکمن شي. ټول والدین د ماشومانو پر نفس باندې د باور په زیاتوالي کې هڅه کوي. هغه ماشوم تصور کړئ چې د لومړي ځل لپاره تصمیم نیسي چې له نلکې څخه اوبه وڅکي. د مور او پلار لومړنی غبرګون به په دې وخت کې څه وي؟ دوی به ورته وایي: ((فکر کوه، اوبه توبې نه کړې)) خو ستاسې په نظر دغه غبرګون به سم وي؟ د دې جملې پر ځای باید ورته وویل شي: ((افرین بچو، څومره تکړه یې چې خپله دې اوبه وڅکلې)) په دې وروستۍ جمله کې لیدل کېږي، چې د ماشوم پر نفس باندې باور لا زیاتېږي. ماشوم پرتله له قید و شرط دوست وګڼئ او له هغه سره مینه وکړئ، د نورو مسايلو تر څنګ له ماشوم سره پرتله له قید و شرطه مینه کول، په هغه کې پر نفس باندې د

خپل باور او زور تجربه او له هغوی سره یې شریکوي. په پنځه کلنۍ کې هغه ځان ته زیاته پاملرنه کوي. په شپږ کلنۍ کې ممکن مور ته ووايي، چې که چېرې نوموړی په کور کې نه وي، کولای شي دې/دا کور وساتي او تر ۷-۴ کلونو پورې په هغه کې پر نفس باندې باور جوړېږي. د هغه د ځان پالنې حالت د دې لامل کېږي چې په شخصي او ډله ییزو کارونو کې خپل باور وښيي. له اووه کلنۍ وروسته پر نفس باندې باور په هغه کې رېښه کوي او ماشوم په ځینو وختونو کې پر خلکو امرونه هم کوي. دې ته لېوالتیا لري چې په چارو کې مداخله وکړي او خپل نظر څرګند کړي او د ستونزو د حل لپاره په خپله تصمیم ونیسي. پر نفس باندې د باور تر څنګ هغه د ځانښودنې په حال کې هم وي او کونښن کوي ورځ تر بلې خپل ځان ځواکمن کړي او له خپل مور او پلار څخه خپلواکي تر لاسه کړي. په ماشومانو کې پر نفس باندې د باور په رامنځ ته کېدلو کې د والدینو رول

په ماشومانو کې پر نفس د باور رامنځ ته کېدلو مسئله د ماشومتوب له دورې (۳-۵ کلونو) پیلېږي (د ځینو په خبره حتی له دې څخه هم په کم عمر کې) او دا چې د ماشوم نړۍ څه ډول ده او والدین له هغوی سره څه ډول چلند کوي، په دې پورې تړلې ده. په دې وخت کې د والدینو او روزونکو غبرګونونه د ماشوم (پر ځان باندې باور) په برخه کې ډېر مهم او اثر لرونکي دي، ځکه چې هغوی کولای شي ماشوم پر ځان باور ته متوجه او دا مسئله په ښه ډول هغوی ته ولېږدوي.

ماشومان د طفولیت په لومړیو کې د خپلواکۍ غوښتونکي دي او دا یې خوښېږي، چې پر ځان متکي شي. دغه اړتیا په ټولو ماشومانو کې موجوده ده، حتی په هغو کې هم چې ډېر کمزوري وي.

په څلور کلنۍ کې دا احساس په ماشوم کې ښکاره کېږي، چې پر خپل نفس باور وپېژني او پر هغې فخر وکړي. خو دغه مفکوره له دې عمر څخه وړاندې پیلېږي. هغه وخت چې یو نوی زېږېدلی ماشوم د ژوند مهم پړاو ته رسېږي، هغه د دې حس کوي چې په دې مهم پړاو کې باید پر ځان باندې باور لري او یا یې باید ولري. کله چې ماشوم تر پرله پسې ناکامو هڅو وروسته خپلې خولې ته د قاچغې په پورته کولو بریالی کېږي، په دې وخت کې د یوه شي د پورته کولو حس تجربه کوي. کله چې ماشوم پوه شي چې هڅه یې ناکامه شوه، د بیا لپاره هڅه کوي او پر خپل ځان باندې د باور او ځواک پر مفهوم پوهېږي او په عین حال کې له نورو خلکو سره

د اسعارو بیې

\$	۷۷.۱۰
€	۸۵.۸۰
Rp.	۴۶۲
₹	۱۰۳۰
¥	۱۰،۵۰
£	۹۴.۵۰

بېرني شمېرې

پولیس	119 - 100
امبولانس	112
اتانترک روغتون	0202500312
ملاي زېږنتون	0202201377
وزیر محمد اکبر خان روغتون	0202301360
رابعه بلخي روغتون	0202100439
د کرونا روغتیايي مرکز	166

مک کبزي: د افغان سولې د بهیر له پرمختګ ملاتړ ته دوام ورکوي

سم عمل نه دی کړی او پر افغان ځواکونو یې بریدونه پراخ کړي او ګڼ شمېر ملکي وګړي یې وژلي دي. د طالبانو له خوا په خپره شوې اعلامیه کې د دوحې له تړون د ۱۳۵ ورځو تېرېدو ته په اشارې سره راغلي چې په دې موده کې له پنځو اډو د امریکایي سرتیرو وتل او په افغانستان کې د امریکایي سرتیرو د شمېر کمېدل مثبت ګام دی.

بل د دې وضعیت پوره وړ اچوي. په ورته وخت کې طالبان ادعا کوي چې امریکا د دوحې تړون ټولې برخې نه دي عملي کړې، خو امریکا بیا وایي چې د طالبانو تاوتریخوالی هم د دوحې تړون سره په ټکر کې دی. په ورته وخت کې افغان حکومت وایي، چې وسله والو طالبانو د دوحې تړون سره

افغانستان بیا د ترهګرۍ لپاره پر خوندي ځای بدل نه شي. په دې کتنه کې ولسمشر محمد اشرف غني یو ځل بیا ټینګار کړی چې طالبان باید له جګړې او تاوتریخوالي لاس واخلي. مک کبزي داسې مهال کابل ته ځي چې په افغانستان کې تاوتریخوالی لا هم ډېر دی او افغان حکومت او طالبان پر یو او

د امریکا د پوځ د مرکزي قوماندانۍ مشر جنرال کینت مک کبزي له ولسمشرغني سره په ناسته کې ويلي چې هېواد به یې په افغانستان کې د سولې د پرمختګ او امنیت لپاره ملاتړ ته دوام ورکړي.

د ولسمشرۍ ماڼۍ د د اعلامیې له مخې، په دې کتنه کې د سولې بهیر، امنیتي وضعیت، د افغان امنیتي او دفاعي ځواکونو د ملاتړ او د ګډ امنیتي مشارکت د لاپیاوړتیا په اړه بحث او خبرې شوي دي. سرچینه زیاتوي چې جنرال مک کبزي ټینګار کړی چې د دې لپاره افغانستان ته راغلی چې افغانانو ته ډاډ ورکړي چې د سولې او پرمختګ ترڅنګ د امنیت ټینګښت لپاره د امریکا د متحده ایالتونو ملاتړ او همکاري پر خپل ځای ده تر څو

د بشري حقونو کمېسیون: د روان میلادي کال په شپږو میاشتو کې ۲۹۵۷ ملکيانو ته مرګ ژوبله اوښتې

سلنه یې د حکومتی ځواکونو، ۶،۳ سلنه یې د داعش ډلې، ۲،۳ سلنه یې د نړیوالو ځواکونو او پاتې یې په کونړ، کندهار، پکتیا او خوست ولایتونو کې د پاکستاني ځواکونو د راکټي بریدونو له امله اوښتې. د کمېسیون په راپور کې راغلي چې د طالبانو د بریدونو له امله اوښتې ملکي مرګ ژوبله د تېر میلادي کال د لومړیو شپږو میاشتو په پرتله ۲۴ سلنه کمه شوې ده. په یاد راپور کې یادونه شوې چې هدفې وژنې او ترور د ټولې ملکي مرګ ژوبلې ۳۱ سلنه جوړوي، د ځای پر ځای شویو ماینونو چې د ایښودلو پرې یې پر طالبانو اچول کېږي، د مرګ ژوبلې ۲۶ سلنه جوړوي او د تېر کال د همدې مودې په پرتله ۷ سلنه وړکې زیاتوالی راغلی دی.

۱،۷۴۴ نور ټپیان دي. د بشر حقونو خپلواک کمېسیون وایي چې د تېر ۲۰۱۹ ز کال د همدې مودې په پرتله د ملکي تلفاتو په کچه کې ۱۱ سلنه کموالی راغلی دی. د یاد کمېسیون موندنې ښيي چې روان کال د ملکي وګړو له ټولې مرګ ژوبلې ۴۸،۵ سلنه د طالبانو، ۲۶،۷ سلنه یې د نامعلومو عاملانو، ۱۵،۵

کېږي چې خپلې جګړه ییزې پالیسۍ او طرز العملونه دې وازروي او بیا کتنه دې پرې وکړي او په دې ډول یې دې تنظیم کړي چې د ملکي خلکو د مرګ ژوبلې سبب نه شي. نظري دغه راز زیاتوي چې د روان میلادي کال په لومړیو شپږو میاشتو کې په جګړو کې ۱،۲۱۳ تنه ملکيان وژل شوي او

د بشر حقونو خپلواک کمېسیون وایي چې د ۲۰۲۰ ز کال په لومړیو شپږو میاشتو کې په منځني کچه هره ورځ ۱۶ ملکيانو ته مرګ ژوبله اوښتې، په ټوله کې د نامنیو په ۸۸۰ بېلابېلو پېښو کې ۲۹۵۷ ملکيانو ته مرګ ژوبله اوښتې.

د دغه کمېسیون مرستیال نعیم نظري تېره ورځ د ملکي مرګ ژوبلې په اړه د شپږ میاشتني راپور پر مهال د جګړې له ښکېلو غاړو وغوښتل چې د ملکي تلفاتو د مخنیوي لپاره دې جګړه ییزې پالیسۍ او تاکتیکونه له سره وازروي. هغه ويلي: «کمېسیون د افغانستان د دولت له وسله والو مخالفینو په کلکه غواړي چې د ماینونو ایښودلو نظامي تاکتیک دې ژر تر ژره پرېږدي او له افغان دولت غوښتنه

مسیر ورځپاڼه

مسوول مدیر: اسدالله وحیدي

مرستیال: شفیق امیری

اېډیټران: جواد تیموري او امان الله حنیفي

خبريالان: حمیدالله حمیدي، حکمت آرین

او حشمت الله نوري

ګرافیک او ډیزاین: ارمان

چاپخونه: وایگل چاپ ۰۲۰۲۵۱۲۶۲۶

۰۷۸۲۹۸۹۶۹۶

✉ maseerdaily@gmail.com

☎ 0202502100 / 0777989696

🌐 www.maseerdaily.af

📘 Maseer Daily

🐦 MaseerDaily

شرعي وختونه: سهار ۰۳:۱۱ | لمر ختل ۰۴:۵۱ | ماسپښين ۱۲:۰۰ | مازيگر ۰۳:۴۶ | ماښام ۰۷:۰۸ | ماخوستن ۰۸:۵۰

ديدبان شفافيت: نهادهای

امنيتی، عدلی و قضایی در رسیدهگی به پرونده های بزرگ فساد ناکام بوده اند

همزمان با انتقادهای از عدم پیگیری پروندههای فساد از سوی نهادهای عدلی و قضایی کشور از جمله وزارت امور داخله، مقامها در وزارت امور داخله می گویند که از میان در حدود شش هزار حکم بازداشت که برای متهمان فساد اداری و متهمان دیگر صادر شده اند، تا کنون بیشتر از دو هزار و هشت صد حکم آن رسیدهگی شده است. با آنکه معین این وزارت در باره بازداشت مقامهای بلند پایه متهم به فساد اداری جوابی روشن نمی دهد، اما می گوید که این متهمان نیز بازداشت خواهند شد.

از سوی دیگر لوی خازنوالی می گوید که هفت هزار تن در کشور به اتهامهای گونهگون زیر پیگرد عدلی و قضایی قرار دارند. اما دیده بان شفافیت می گوید که وزارت امور داخله و نیز نهادهای عدلی و قضایی در رسیدهگی به پرونده های بزرگ فساد ناکام بوده اند.

وزارت امور داخله می گوید که از میان در حدود شش هزار حکم بازداشت متهمان فساد اداری، و متهمان دیگر تاکنون به ۲۸۸۶ حکم در بیشتر از دو سال رسیدهگی شده است. این مقام وزارت امور داخله به این پرسش که چند مقامهای بلند پایه حکومت که به فساد اداری متهم استند و حکم بازداشت آنان نیز صادر شده است جواب روشن نمی دهد.

عبدالصبور قانع معین ارشد امنیتی گفت: «در سال نود و هفت و نود و هشت جمعی ۱۶۳۷ قرار تطبیق شده اما در چهار ماه اول سال ۱۳۴۹ قرار که شامل ۱۵۱۸ تن می شود بازداشت شده اند که یک تفاوت جدی را نشان میدهد و ما به کسای که شما نام گرفتین و امسال شان می رسمیم.»

ملگري ملتونه: کرونا ویروس به په نړۍ کې لوړه او بېوزلي نوره هم زیاته کړي

امریکا: پاکستان نړیوال معیارونه نه دي پوره کړي او د هوایي چلند خوندیتوب یې د اندېښنې وړ دی

د امریکا د هوایي چلند فدرال ادارې وروسته له هغې د پاکستان د هوایي شرکتونو د خوندیتوب درجه راټیټه کړه چې د پاکستانی پیلوټانو د اسنادو د جعل کارو په اړه اندېښنې راپورته شوې. د دې پرېکړې له مخې چې د یادې امریکایي ادارې پر وېب سایټ خپره شوې او د همدې ادارې یوه چارواکي منلې چې پاکستان نړیوال معیارونه نه دي ترلاسه کړي او پارلمان د پیلوټانو د اسنادو ارزول پیل کړل. دا پرېکړه په دې مانا ده چې د پاکستان هوایي شرکتونه به له دې وروسته د امریکا په هوایي ډگرونو کې لا ډېر څارل کېږي او دغه هېواد ته اضافي الوتنې نشي کولای.

په ورته وخت کې د تېرې جمعې په ورځ د امریکا د ترانسپورت وزارت ویلي وو چې دوی امریکا ته د پاکستان د نړیوال هوایي شرکت (پي آی اې د چارتر) الوتنې وځنډولې.

د امریکا د هوایي چلند فدرال ادارې وروسته له هغې د پاکستان د هوایي شرکتونو د خوندیتوب درجه راټیټه کړه چې د پاکستانی پیلوټانو د اسنادو د جعل کارو په اړه اندېښنې راپورته شوې. د دې پرېکړې له مخې چې د یادې امریکایي ادارې پر وېب سایټ خپره شوې او د همدې ادارې یوه چارواکي منلې چې پاکستان نړیوال معیارونه نه دي ترلاسه کړي او پارلمان د پیلوټانو د اسنادو ارزول پیل کړل. دا پرېکړه په دې مانا ده چې د پاکستان هوایي شرکتونه به له دې وروسته د امریکا په هوایي ډگرونو کې لا ډېر څارل کېږي او دغه هېواد ته اضافي الوتنې نشي کولای.

علیاف: نړیوال سازمانونه دې له ارمنستان سره پر گډه پوله د کرکېچ په هواري کې مرسته وکړي

د آذربایجان ولسمشر الهام علیاف وايي، له ارمنستان سره د سرحدی شخړې د پای ته رسېدو لپاره یې نړیوالو سازمانونو ته غوښتنه استولې ده. هغه ویلي: «مناسبې غوښتنې نړیوالو سازمانونو ته استول شوي او هر څومره ژر چې عملیاتي وضعیت اجازه ورکړي، موږ به په آذربایجان کې د بهرني پوځ استازي سیمې ته راوبولو چې دوی په خپلو سترگو وضعیت وگوري.» علیاف دا غوښتنه وروسته له هغې کوي چې ارمنستان او آذربایجان په تېرو څو ورځو کې په خپلو سرحدی خونړی شخړې وکړې او نړیوالو هم پر دواړو هېوادونو غږ وکړ چې له زغمه کار واخلي. د آذربایجان دفاع وزارت په دغو شخړو کې د څلورو سرتېرو د وژل کېدو او پنځو نورو د ټپي کېدو ویلي او ارمنستان بیا د درې سرتېرو د وژل کېدو او دوو پولیس افسرانو د ټپي کېدو خبره کړې ده. د دواړو هېوادونو سرحدی ځواکونو تاووش کلي ته نږدې پوله کې پر یوبل د توپونو، هاوانونو او ټانکونو ډزې کړې وکړې. د نړیوالو غبرگونو په ترڅ کې د روسیې د بهرنیو چارو وزیر سرگي لاوروف له خپلو آذربایجاني او ارمنستاني سیالانو سره چې له دواړو هېوادونو سره نژدې اړیکي لري، په تیلیفوني خبرو کې د شخړو د کمېدو غوښتنه وکړه. د امریکا د بهرنیو چارو وزارت له دواړو هېوادونو غوښتنې چې اوربند رعایت او سوله ییز جوړجاړي ته درسیدو لپاره خبرې له سره پیل کړي. اروپایي ټولني هم په یوه بیان کې له دواړو خواوو غوښتنې چې وسله والې نښتې ودروي.

ژوند

د مالي پوهې ارزښت

او یا پوهنتون کې زده کوونکو او محصلینو ته په دې اړه هېڅ هم نه ویل کېږي او نه ور زده کېږي. ډېری داسې کسان شته چې څلور کاله یې په پوهنتون کې زده کړې کړې دي، خو بیا هم د مالي مدیریت او یا هم پانگونې په اړه معلومات نه لري. که مو موخه دا وي چې شتمن شی او له مالي امنیت څخه برخمن وی، نو په دې برخه کې مالي پوهه تر هر څه ډېره مهمه ده او له دې پرته بله هېڅ لاره نشته. تر ټولو ښه پانگونه چې باید وپې کړي، هغه په خپل ځان پانگونه ده. تر هر څه وړاندې باید مالي پوهه تر لاسه کړي.

قهوه مو د کولمو له سرطانې ژغوري

د قهوي مینه والو ته غوره خبر دا دی چې د یوې نوې څېړنې پر بنسټ، دغه څښاک انسان د کولمو له سرطانې ژغوري. دغه څېړنه چې د امریکا د مسجوسپټ ایالت په باسټن کې د ډانا - فاربر د سرطان په مرکز کې تر سره شوې، ۱۰۰۰ د کولمو پر سرطان اخته کسانو پکې گډون کړی و. دغې څېړنې موندلې چې هره ورځ ۴ پیالي یا تر دې ډېره قهوه څښل چې تقریباً ۴۶۰ ملي گرامه کافین کېږي، په دغو ناروغانو کې بېرته پر سرطان د اخته کېدو خطر لږ کړی. څېړونکو د دې څېړنې په پایله کې ویلي: «په هغو ناروغانو کې چې پورته ذکر شوې اندازه قهوه یې څښله، بېرته د کولمو پر سرطان د اخته کېدو خطر د هغوی په پرتله چې نه یې څښله، ۴۲٪ لږه شوی. له دې سربېره، په دغو کسانو کې د سرطان له امله د مړینې خطر هم ۳۳٪ کم شوی و. دغه څېړنه په کلینیکل انکولوژي څېړنیزه مجله کې خپره شوې ده.»

د عزیزې بانک ماسټر ډیټ کارت له پراخو خدماتو سره، ستاسو د مالي اړتیاوو او شرایطو سره سم ډیزاین شوی چې ستاسو له بانکي حساب سره تړاو لري او په هرځای کې خپلو پیسو ته لاسرسی لرلی شئ.

- په ټوله نړۍ کې له 25 میلیون ډېرو سوداگریزو مرکزونو/پلورنځیونو کې د منل کېدو وړتیا لري.
- د دې لپاره چې ژر پیسې ترلاسه کړئ په افغانستان او بهر کې د صرافې له ټولو اتومات ماشینونو ګټه اخیستلی شئ.

